

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm**Ekologisk kompensation (SOU 2017:34)**

Skogsstyrelsen har tagit del av utredningen och lämnar synpunkter i första hand inom myndighetens ansvars- och verksamhetsområde. Yttrandet är uppställt efter betänkandets kapitelindelning i tillämpliga delar.

Sammanfattande synpunkter

Skogsstyrelsen ställer sig bakom utredningens definition av begreppet ekologisk kompensation. En grundläggande förutsättning för verksamhet med ekologisk kompensation är att värdering av biologisk mångfald och ekosystemtjänster kan göras på ett ändamålsenligt sätt. Erfarenheterna från den föreslagna försöksverksamheten blir viktiga att ta tillvara på i den delen.

Skogsstyrelsen bedömer att kompensationspooler kan bidra till bättre och effektivare verksamhet med ekologisk kompensation. Arbetet med ekologisk kompensation bör dock i huvudsak ske från en värdebaserad ansats på motsvarande sätt som i strategin för formellt skydd av skog.

Skogsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att det är lämpligt att tillåtligheten av en verksamhet och frågan om kompensation prövas i två steg.

Skogsstyrelsen anser att det är positivt att utredningen föreslår införande av obligatoriskt krav att bedöma behovet av ekologisk kompensation i samband med prövning av dispenser för skadliga åtgärder i skyddade områden. Däremot bör kompensationsåtgärder av flera anledningar inte utgöra ett krav för att dispenser ska kunna beviljas.

Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget att påbörja försöksverksamhet med kompensationspooler. För att få breda och användbara erfarenheter av försöksverksamheten bör den omfatta såväl biologisk mångfald som andra ekosystemtjänster. Det är viktigt att försöksverksamheten belyser frågor om hur kvalitetsaspekter bedöms och hur värdering görs av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Detsamma gäller roll- och ansvarsfördelningen i olika skeden. Det bör övervägas att även ha med något län i försöksverksamheten som inte är att utpräglad storstadslän.

I betänkandet görs en hänvisning till FSC-standarderna för certifiering av skogsbruk angående att ha fastställda krav på vilka marker och kompensationsåtgärder som får ingå i kompensationspooler. FSC är en

marknadsdriven process som är fristående från myndigheterna. Skogsstyrelsen anser att regler eller krav i sådana certifieringssystem inte bör kopplas till statlig verksamhet.

Skogsstyrelsen tillstyrker att det tas fram samlad information och vägledning om ekologisk kompensation.

Ekologisk kompensation

Skogsstyrelsen ställer sig bakom utredningens definition av begreppet ekologisk kompensation. Med ekologisk kompensation kan möjligheterna att hitta mer marknadsorienterade lösningar öka i miljöarbetet och vid avvägningar mellan allmänna intressen. Detta är positivt utifrån antagandet att marknaden är bättre än staten på att allokera resurser, dvs. hitta den mest effektiva lösningen.

Det är bra att ekologisk kompensation kan ske”...*genom att den som orsakat skada tillför nya värden eller säkerställer befintliga värden som annars skulle riskera att gå förlorade.*”

I det senare fallet är det särskilt viktigt att kompensationsåtgärden tillför additionalitet. Förutom direkta åtgärder för att skapa och utveckla värden kan det inom skogssektorn exempelvis handla om att skogar skyddas trots att deras naturvärden eller läge i landskapet gör att de inte skulle ha prioriterats enligt nuvarande strategi för formellt skydd av skog och inom gällande etappmål för formella skydd och frivilliga avsättningar. Eftersom den värdebaserade ansatsen och ett strategiskt arbetssätt är grunden i det svenska skyddet av skogsmark är det viktigt att områden som bevaras på grund av kompensationsåtgärder särredovisas och kan urskiljas från andra områden där naturvärden bevaras. Detta behöver inte nödvändigtvis innebära att prioriteringen av vilka skogar som avsätts på grund av kompensationsåtgärder avviker från skogsskyddsstrategin och den värdebaserade ansatsen. Ur såväl ekologisk som ekonomisk synvinkel anser Skogsstyrelsen att den värdebaserade ansatsen i kombination med en strategisk urvalsmetod är det mest effektiva sättet att prioritera områden för långsiktigt bevarande.

Vid arbete med kompensationsutredning är det viktigt att belysa de olika typer av ekosystemtjänster och värden för biologisk mångfald som berörs, för att tydliggöra i vilket syfte ett visst område väljs ut för kompensationsåtgärder. Exempelvis är tätortsnära natur ofta multifunktionell och en rad olika funktioner och aspekter behöver belysas för att kompensationsåtgärden ska bli ändamålsenliga.

En svårighet som måste hanteras i fortsatt arbete är frågan om hur biologisk mångfald och ekosystemtjänster ska värderas. Det är en grundläggande förutsättning för verksamhet med ekologisk kompensation att sådan värdering kan göras på ett ändamålsenligt sätt och att metodik för detta utvecklas.

Möjligheterna att utforma relevanta och effektiva kompensationsåtgärder skiljer sig åt mellan olika typer av ekosystemtjänster och naturvärden. Vissa naturvärden, som exempelvis är knutna till lång skoglig kontinuitet, går inte

att på något enkelt sätt att återskapa eller tillskapa genom kompensationsåtgärder på annan plats. I sådana fall kan åtgärden inriktas på att bevara skog med liknande kvaliteter i områden där naturvärdena annars inte hade kunnat bevaras, se ovan om additionalitet.

Vid bedömning av både behov av och möjligheter till kompensationsåtgärder är det viktigt att beakta det omgivande landskapet och faktorer som utbytbarhet och konnektivitet samt närhet och tillgänglighet, beroende på vilka värden som åtgärden är avsedd att kompensera. Det arbete som nu görs inom regeringsuppdraget om att ta fram regionala handlingsplaner för grön infrastruktur kan tillföra mycket kunskap och underlag.

Kompensationspooler

Skogsstyrelsen bedömer att kompensationspooler kan bidra till bättre och effektivare verksamhet med ekologisk kompensation. Även arbetet med ekologisk kompensation bör som nämnts ske från en värdebaserad ansats på motsvarande sätt som i strategin för formellt skydd. Detta utgår från befintliga biologiska värden och hänsyn tas även till ekologisk funktionalitet och vilka skogstyper som bör prioriteras. Värde-trakter utgör ett viktigt underlag för detta. Även vad gäller ekosystemtjänster kan arbetet med grön infrastruktur bidra med viktiga underlag, exempelvis om hur och var skydds- och förstärkningszoner kan stärka befintliga värden.

Utredningen lyfter fram möjligheten att det skapas nya affärsmöjligheter för markägare genom kompensationspooler. För att det ska fungera och bli intressant bedömer Skogsstyrelsen att det är avgörande att roll- och ansvarsfördelningen samt andra förutsättningar är tydliga och väl kända. Det är också viktigt att skapa intresse, kunskap och drivkrafter bland markägare att delta i poolerna.

Befintlig lagstiftning, praxis och erfarenheter

Utredningen har dragit slutsatsen att det bör finnas utrymme att tolka 3 § skogsvårdslagen så att områden där kompensationsåtgärder genomförs, även då området inte har ett formellt skydd enligt 7 kap miljöbalken, kan anses undantagna från skogsvårdslagens krav i 5, 6 och 10 §§. Skogsstyrelsen delar inte den bedömningen. Motsvarande kan även gälla avseende 29 § skogsvårdslagen som enligt föreskrifterna även gäller mark som inte är skogsmark.

Skogsvårdslagens regler om återväxt och avverkning gäller inte när marken tas i anspråk i sådan utsträckning och för sådant ändamål att marken inte längre är att betrakta som produktiv skogsmark. Under vilka förutsättningar och i vilken omfattning produktiv skogsmark får tas i anspråk för andra ändamål än virkesproduktion regleras inte i skogsvårdslagen. De exempel som ges i förarbeten och lagkommentarer är när mark omfattas av miljöbalkens bestämmelser om naturreservat och biotopskyddsområden eller omfattas av avtal gällande skötsel av skog mellan myndigheter och enskilda fysiska eller juridiska personer. I dessa fall är det väldigt tydligt att marken

tagits i anspråk för andra ändamål eftersom det är formaliserat genom ett myndighetsbeslut eller ett nyttjanderättsavtal där staten är en av parterna.

För att skogsvårdslagens regler om återväxt och avverkning inte ska bli tillämpliga krävs att det är tydligt att den produktiva skogsmarken tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion. Att skogsmarken tas i anspråk för annat ändamål måste gå att påvisa på något sätt. Om så inte är fallet och 3 § skogsvårdslagen inte kan anses tillämplig så blir det istället fråga om en prövning av undantag från de enskilda reglerna i varje enskilt fall. Skogsstyrelsen anser därför att det är lämpligt att områden som avsätts för kompensationsåtgärder bör formaliseras på något sätt. Dels för att säkerställa att skogsvårdslagens regler om exempelvis återväxt och avverkning inte ska tillämpas och dels för att tydliggöra och därmed effektivisera hantering och handläggning av dessa områden. Skogsstyrelsen utvecklar resonemanget om formalisering av kompensationsområdena nedan.

Vad gäller skyddsformer så bedömer Skogsstyrelsen att nuvarande lagstiftning inte hindrar att kompensationsområden skyddas som biotopskydd i syfte att säkra deras värden på längre sikt. Dock gäller detta givet att kompensationsområdena uppfyller kraven på någon av de 19 skyddsvärda biotoptyper som anges i bilaga 2 till Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. I detta ingår att kraven på biotopskyddets kvalitet och avgränsning bör vara detsamma som vid övrig tillämpning av skyddsformen. Detta innebär att området i sin helhet ska utgöra skoglig värdekärna av en och samma biototyp, samt att det bara är värdekärnan som ska tas med och att undantag inte kan göras för befintliga basvägar och liknande. I fall då större och mer varierande områden avsätts som kompensationsområden bedöms naturreservat vara en mer lämplig skyddsform.

Skogsstyrelsen ser dock att det kan finnas situationer då lämplig kompensationsåtgärd är att avsätta ett område som inte utgör värdekärna i direkt anslutning till befintligt biotopskyddsområde, för att stärka dess värden. I dagsläget finns inte möjlighet att besluta att sådana skyddszoner ska utgöra biotopskyddsområden. Däremot kan de ingå i ett naturreservat eller skyddas genom naturvårdsavtal.

Eftersom biotopskyddet utgör ett skydd för evig tid gör Skogsstyrelsen bedömningen att kompensationsåtgärder till följd av åtgärder inom ett bildat biotopskyddsområde bör ges samma status. Utgångspunkten bör alltså vara att förluster inom ett befintligt skyddat område kompenseras med ett likvärdigt eller starkare skydd. Detta innebär att naturvårdsavtal i sådana fall inte kan anses vara en lämplig skyddsform för kompensationsåtgärder.

Som tidigare nämnts är det mycket angeläget att områden som avsätts för ekologisk kompensation särredovisas och inte räknas av på gällande etappmål, då de inte per automatik kommer att prioriteras i enlighet med gällande strategi för formellt skydd av skog. De kan därmed antas bidra till landskapets ekologiska funktionalitet i lägre grad än vad ett område som prioriterats enligt strategin skulle ha gjort.

Om det blir aktuellt att nyttja befintliga skyddsformer för att säkerställa kompensationsområden över tid är det också angeläget att se över hur administrationen kring att bilda och förvalta dem ska skötas. I dagsläget ges endast stat och kommun möjlighet att bilda biotopskydd, vilket är positivt. Att arbeta med skydd utöver det löpande arbetet enligt strategin innebär dock en merkostnad för myndigheten, som riskerar att gå ut över möjligheterna att skydda områden enligt gängse metoder.

Sammanfattningsvis välkomnar Skogsstyrelsen utredning av frågan om en ny skyddsform. Av orsaker som nämnts ovan är det särskilt angeläget att utreda den nya skyddsformens beständighet över tid, vilka som kan inrätta denna typ av skydd samt hur sådana skyddade områden skulle förvaltas och skötas. I samband med detta är det också lämpligt att göra en fördjupad utredning av de möjligheter och begränsningar som finns i att använda naturvårdsavtal som verktyg för att skydda kompensationsområden över längre tid. Det är särskilt angeläget med en fördjupad utredning av vilka aktörer som skulle kunna ha möjlighet att teckna avtal för ekologisk kompensation, samt hur beständiga sådana avtal skulle vara över tid.

Överväganden och förslag

Skogsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att det är lämpligt att tillåtligheten av en verksamhet och frågan om kompensation prövas i två steg. Först ska påverkan på naturvärden undvikas genom en lämplig lokalisering, därefter ska skyddsåtgärder och anpassningar vidtas för att begränsa eventuell skada som kan uppstå. När det är aktuellt ska även lämpliga åtgärder för att återställa och efterbehandla området redovisas. Först efter att prövningsmyndigheten bedömt att verksamheten eller åtgärden kan tillåtas ska frågan om kompensationsåtgärder prövas. Med detta sagt konstaterar Skogsstyrelsen, som utredningen också lyfter fram, att det kan vara svårt att särskilja vad som är skyddsåtgärder respektive vad som är kompensationsåtgärder, vilket bör beaktas.

Skogsstyrelsen anser att det författningsförslag som ska tydliggöra ovanstående måste förtydligas, i vart fall avseende dispensprövningen enligt 7 kap 11 § miljöbalken. Precis som utredningen beskriver i författningskommentaren är 7 kap en precisering av 2 kap. Det är dock tillämpningen av 7 kap och inte 2 kap som avgör om en verksamhet eller åtgärd är tillåtlig eller inte, därför måste även en hänvisning ske till 7 kap 11 § miljöbalken i den nya 8 a § i 2 kap miljöbalken.

Vidare vill Skogsstyrelsen peka på en otydlighet avseende de begrepp som utredningen använder i den nya 8 a § 2 kap och tillägget i 11 § 7 kap miljöbalken, och som kan leda till problem vid tillämpningen. I 8 a § används begreppet ”ska de åtgärder vidtas som *inte är orimliga*” medan utredningen i 7 kap 11 § skrivit att beslut endast får meddelas om kompensation sker i *skäligen utsträckning*. Skogsstyrelsen anser att om det är samma nivå på kompensation som avses i båda bestämmelserna så bör samma begrepp användas. Om det inte är samma nivå som avses bör det tydliggöras på annat sätt vad som skiljer dem åt och hur de olika bedömningarna ska göras.

Skogsstyrelsen anser att det är positivt att utredningen föreslår införande av obligatoriskt krav på att bedöma behovet av ekologisk kompensation i samband med prövning av dispenser för skadliga åtgärder i skyddade områden. Däremot bör kompensationsåtgärder av flera anledningar inte utgöra ett krav för att dispenser ska kunna beviljas.

Utgångspunkten bör vara att en kompensationsåtgärd inte kan motivera lägre ställda krav vid dispensprövningen eller att mer omfattande skador accepteras. Om kompensationsåtgärder alltid ska krävas för att dispens ska kunna beviljas ligger det nära till hands att åtgärderna upplevs som motiv för ett beviljande av en ansökan. Kravet på kompensationsåtgärder bör därför, i likhet med vad utredningen föreslagit, göras samtidigt som förtydliganden kring den tvådelade prövningen och skadelindringshierarkin.

Att kompensationspooler inrättas kan ses som en grundförutsättning för att kunna kräva att åtgärder genomförs. Eftersom det rimligen kommer att ta tid att inrätta poolerna kan det vara lämpligt att vänta med ett eventuellt krav på att åtgärder ska kompenseras till dess att poolerna har etablerats.

Det kommer också att krävas tydlighet i hur myndigheten ska arbeta med utpekanden av kompensationsåtgärder. Å ena sidan kan det vara lämpligt att den sökande själv lämnar förslag på vilka åtgärder som skulle kunna vara aktuella och var de kan utföras i samband med ansökan. Å andra sidan måste det vara upp till myndigheten att bedöma om kompensationsåtgärder alls är aktuella i det enskilda fallet, samt vilka åtgärder som i så fall är lämpliga.

Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget att påbörja försöksverksamhet med kompensationspooler. För att få breda och användbara erfarenheter av försöksverksamheten bör den omfatta såväl biologisk mångfald som andra ekosystemtjänster. Sannolikt skiljer sig arbetssätt och problemställningar åt, och det är inte säkert att erfarenheterna enkelt går att överföra mellan de olika aspekterna. Det bör därför övervägas att även ha med något län i försöksverksamheten som inte är ett utpräglad storstadslän. Erfarenheter och lärdomar kan då dras även från andra typer av exploatering såsom gruvnäring och vindkraftsutbyggnad.

I betänkandet skrivs att kompensationspooler kan ha fastställda krav på vilka marker och kompensationsåtgärder som får ingå. Som exempel på särskilda krav för skogsmark nämns att det i FSC-standarden för certifiering av skogsbruk finns krav på att viss andel av skogen ska avsättas för naturvård. Förslag på kompensationsåtgärder skulle i exemplet bara få ske av de markägare som uppfyller de kraven.

FSC är en marknadsdriven process som är fristående från myndigheterna. Långt ifrån alla skogsägare är certifierade. Skogsstyrelsen anser att regler eller krav i sådana certifieringssystem inte bör kopplas till statlig verksamhet. Inom skogs- och miljöpolitiken finns dock ett uttalat sektorsansvar och etappmål har fastställts för arealen skog som bör avsättas för naturvård på frivillig väg. Om det ska finnas krav för att säkerställa additionalitet så skulle de kunna kopplas till att skogsägaren avsatt en motsvarande andel av sin skog på frivillig väg.

Om det finns baskrav på t.ex. att skog ska undantas från skogsbruk på frivillig väg för att markägaren ska få anmäla ett markområde till en kompensationspool, så är det mycket viktigt att det kan säkerställas att det kravet uppfylls över tid. Om det inte sker så riskerar såväl förtroendet för kompensationsåtgärden som det ekologiska värdet av den att urholkas.

Skogsstyrelsen anser att det är viktigt att försöksverksamheten belyser frågor om hur kvalitetsaspekter bedöms och hur värdering görs av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. En aspekt av det är om det bör vara samma typ av värden som skadas till följd av exploateringen som också förstärks eller skapas genom kompensationsåtgärderna. Eller om det är möjligt och lämpligt att kompensationsåtgärderna i vissa fall inriktas mot andra typer av värden som också behöver förstärkas. Även roll- och ansvarsfördelningen i olika skeden behöver belysas inom försöksverksamheten.

Vid kompensationsåtgärder som rör skog måste också de långa tidsperspektiven belysas inom försöksverksamheten. Med tiden kan det uppstå yttre störningar och naturolyckor som helt ändrar förutsättningarna för om en kompensationsåtgärd är effektiv och ändamålsenlig. Ett exempel på det kan vara omfattande stormfällning av skog. Vid utformning av eventuella avtal, ersättningsfrågor och behov av kompletterande åtgärder behöver detta beaktas.

Utredningen föreslår att Skogsstyrelsen ska få i uppdrag att utveckla GIS för att hantera information om kompensationspooler inom ramen för försöksverksamheten. Skogsstyrelsen har lång erfarenhet och vana att använda GIS i skogliga tillämpningar, och kan vara en lämplig utförare. Kostnaden är svårbedömd eftersom förslaget är kortfattat beskrivet. Det förutsätts att finansiering ordnas inom ramen för försöksverksamheten. Eftersom även andra markslag än skogsmark kommer att beröras kan ett alternativ vara att länsstyrelserna hanterar frågan om att utveckla GIS på det sätt utredaren föreslår.

Den försöksverksamhet som utredningen föreslår kommer bland annat att handla om tätortsnära natur. Grönytor inom tätorter skapar många olika ekosystemtjänster som kan behöva bli kompenserade. I sådana fall handlar det inte enbart om kompensationsåtgärder inriktade på skydd eller skötsel för att bevara eller skapa värden. Även tillgängligheten till naturen har avgörande betydelse för att tillgodose behoven av rekreation och upplevelser, vilket också behöver beaktas vid kompensationsåtgärderna.

Skogsstyrelsen tillstyrker att det tas fram samlad information och vägledning om ekologisk kompensation. Uppdraget är i förslaget uppdelat i två delar med Naturvårdsverket respektive Boverket som ansvariga myndigheter. Det bör övervägas att samla det till ett uppdrag för att ge en bättre helhetsbild och undvika dubbelarbete.

Skogsstyrelsen delar utredningens bedömning att det är viktigt att belysa de ekosystemtjänster som berör rekreation och naturens hälsofrämjande effekter på människor och att vägledningen även bör behandla det.

Skogsstyrelsen delar utredningens bedömning att handlingsplanerna för grön infrastruktur kan vara särskilt viktiga underlag för arbetet. Kunskapen om naturvärden i landskapet, olika tätheter av värdkärnor m.m. är värdefullt både vid värdering av eventuell exploatering och vid planering av kompensationen.

Konsekvenser

Bedömningarna av konsekvenser nedan är uppställda enligt missivet.

Påverkan på offentliga utgifter

Kostnaden för handläggningen av dispenser för skadliga åtgärder i biotopskyddsområden kan komma att öka till följd av det föreslagna kravet på obligatoriska kompensationsåtgärder. Denna typ av ärenden förekommer idag i begränsad omfattning (ca 15 per år, se nedan). Handläggningen innebär redan idag att fältbesök i stort sett alltid måste göras, och det blir en ganska omfattande prövning, både vad gäller tid och handläggningsresurser. Det är sannolikt att hanteringen av kompensationspooler åtminstone initialt även skulle innebära ett behov av fältbesök i det område som avsätts för kompensation. Ärenden som förekommer sällan har en tendens att bli extra tidskrävande och kostnadskrävande.

Det kommer också att kräva mer resurser om en ny skyddsform införs, alternativt om biotopskyddsverktyget ska börja användas för att säkra kompensationsåtgärder, eftersom det i så fall ska göras utöver dagens verksamhet.

Det är svårt att bedöma de ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenserna för myndigheten av försöksverksamheten eftersom roll- och ansvarsfördelning är oklar. Utvecklings- och driftskostnader kommer att uppstå om förslaget att Skogsstyrelsen ska ansvara för GIS inom försöksverksamheten genomförs.

Uppskattning av antal ärenden inom myndighetens område per år

De senaste 5 åren har i genomsnitt 15 dispenser per år handlagts för åtgärder som rör skogliga biotopskyddsområden.

Konsekvenser rörande förutsättningar för exploatering

Skogsstyrelsen delar bedömningen att kompensationspooler kan skapa positiva drivkrafter för markägare och underlätta markåtkomst för kompensationsåtgärder. För att det ska fungera och bli intressant bedömer Skogsstyrelsen att det är avgörande att roll- och ansvarsfördelningen samt förutsättningar rörande bland annat ekonomisk ersättning är tydliga och väl kända.

Konsekvenser rörande rådighet och långsiktighet mm

Kompensationsåtgärder som berör skogens biologiska mångfald och ekosystemtjänster måste vara utformade för att hantera de långsiktiga

tidsperspektiven. Detta ställer krav på såväl verksamhetsutövare som den som tillhandahåller mark för kompensationsåtgärder.

Enligt direktiven ska utredaren analysera miljöbalken och annan lagstiftning som rör exploatering och ingrepp i mark- och vattenområden i syfte att klarlägga förutsättningarna för att åstadkomma en effektivare och mer konsekvent tillämpning av ekologisk kompensation i samband med större exploatering och ingrepp i värdefulla mark- och vattenområden. Förslagen ska vidare utformas så att retroaktivitet och försvårande av pågående markanvändning inom areella näringar undviks. Denna avgränsning är viktig att hålla fast vid i fortsatt arbete eftersom det skulle få långtgående konsekvenser om krav på kompensationsåtgärder även skulle införas för de areella näringarna.

Konsekvenser av ordningsföljd i förslagen

Det kommer att leda till ett merarbete att hantera ärenden enligt föreslagna förändringar av regelverken innan erfarenheter och lärdomar har dragits från försöksverksamheten.

Övriga konsekvenser

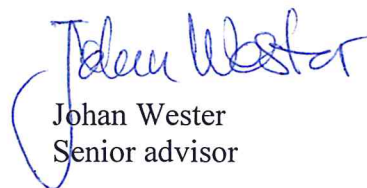
Skogsstyrelsen bedömer att utredningens förslag med försöksverksamhet med kompensationspooler och att ta fram vägledningar är viktiga för att både få mer kunskap om arbetssätten och att sprida sådan kunskap.

Det är mycket viktigt att utvärdera försöksverksamheten inför fortsatta ställningstaganden. Aspekter som bör belysas då är bl a miljökonsekvenser i bred bemärkelse, men även i vilken mån poolerna bidragit till att underlätta markåtkomst och hur berörda markägare ser på verksamheten.

I ärendet har generaldirektör Herman Sundqvist beslutat och senior advisor Johan Wester varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Göran Rune och skogspolitisk strateg Erik Sollander deltagit.

Herman Sundqvist
Generaldirektör

Johan Wester
Senior advisor

